

**Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen
Mevrouw M. Brons
Noorderplein 101
EMMEN**

Jaarrapport 2017

INHOUDSOPGAVE	Pagina
1. Bestuursverslag	
1.1 Bestuursverslag	2
2. Jaarrekening	
2.1 Balans per 31 december 2017	5
2.2 Staat van baten en lasten over 2017	7
2.3 Kasstroomoverzicht over 2017	8
2.4 Toelichting op de jaarrekening	9
2.5 Toelichting op de balans	13
2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten	20
3. Overige gegevens	
3.1 Controleverklaring	26

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

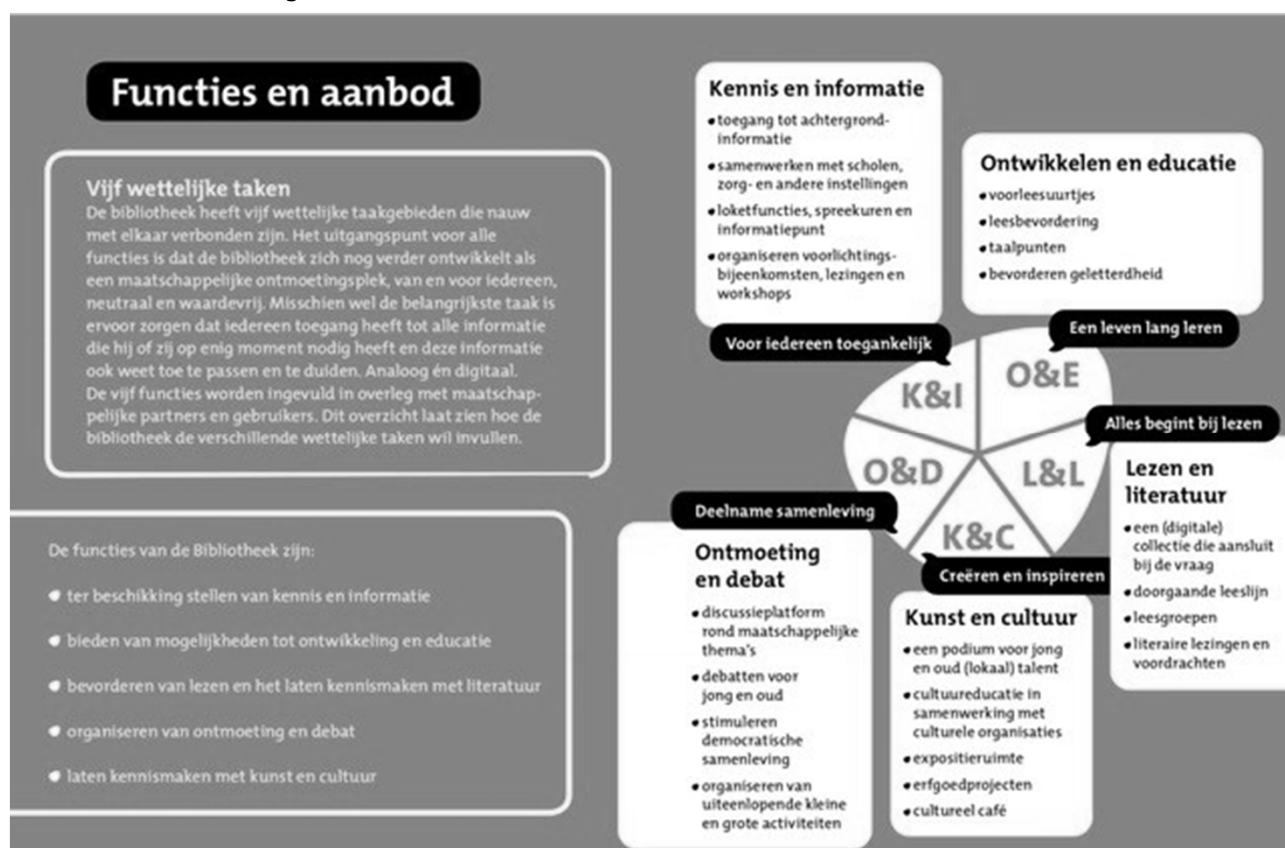
1.1 Bestuursverslag

Hierbij biedt de directeur-bestuurder van de Stichting Openbare Bibliotheken in de gemeente Emmen de jaarrekening 2017 aan.

Deze stichting geeft invulling aan de bibliotheekvoorziening in de gemeente Emmen op basis van de 5 wettelijke functies:

- Ter beschikking stellen van kennis en informatie
- Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
- Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur
- Organiseren van ontmoeting en debat
- Kennis laten maken met kennis en cultuur

Een nadere invulling is beschreven in het visiedocument 'OBE in 2022, De Bibliotheek het maatschappelijk hart van de samenleving'

De complete versie is te vinden op de website van de bibliotheek

https://www.bibliotheekemmen.nl/images/Bibliotheek-Emmen---visie-document_SPREAD_DIGI.pdf

Op basis van deze 5 functies zijn in de begroting 2017 ook de producten en resultaatverwachtingen beschreven. Deze begroting werd in het najaar goedgekeurd, inclusief een toekenning van 1% indexatie.

Na de ingrijpende wijziging in 2015, waarin de Overeenkomst van Dienstverlening met Biblionet Drenthe werd beëindigd, werd de organisatie deels opnieuw ingericht. Gebaseerd op de functies – van klassieke bibliotheek naar maatschappelijk bibliotheek – werd het transitieproces in organisatievernieuwing voortgezet in 2017.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

1.1 Bestuursverslag

Inhoudelijk zijn er, naast de vele reguliere activiteiten in het verslagjaar vooral veel zaken in gang gezet. M.b.t. het al dan niet verplaatsen van de centrale bibliotheek werd er op verzoek van de gemeente een Programma van Eisen ingediend. Naar verwachting zal hier in 2018 besluitvorming over plaats vinden.

Begin 2018 verscheen het visiedocument 'OBE in 2022, De Bibliotheek, het maatschappelijk hart van de samenleving. Dit werd in 2017 uitvoerig voorbereid door middel van vele gesprekken met medewerkers, politie, EOP's en andere partijen.

Nieuw beleid vraagt ook aanpassingen in de organisatie en vernieuwing/uitbreiding van formatie. Dit proces zal ook in 2018 voortgang vinden.

In het verslagjaar kwam er een provinciale innovatieagenda van de 4 Drentse bibliotheekorganisaties tot stand, grotendeels gefinancierd door de provincie. Hierbij is de insteek m.n. inhoudelijke vernieuwing. Daarnaast besloot de provincie om extra financiële middelen ter beschikking te stellen aan gemeenten t.b.v. het lokale bibliotheekwerk. Voor de gemeente Emmen gaat het om een bedrag van € 500.000 voor de periode 2017-2022. Naar verwachting zal een eerste termijn van € 100.000 in 2018 aan de bibliotheek beschikbaar worden gesteld.

Het servicepunt in de wijk Emmerhout kreeg in het najaar een nieuwe locatie in het Kindcentrum Emmerhout.

De begroting 2018 is 8 september 2017 ingediend bij de gemeente Emmen. De begroting 2018 heeft als basis het toegekende subsidiebedrag voor 2017, met daarbij een loonindexatie en prijscompensatie van 1%, waarmee het gevraagde subsidiebedrag op € 2.500.485 uit komt. De gemeente heeft op 9 november 2017 een beschikking voor dit bedrag afgegeven als maximale subsidie. In samenvattende vorm ziet de begroting er als volgt uit:

Subsidie gemeente	2.500.485	
Project subsidies	153.198	
Overige inkomsten	577.500	
Totaal Baten		3.231.183
Lonen en salarissen	1.635.585	
Mediakosten	427.000	
Huisvestingskosten	458.000	
Projectkosten	153.198	
Afschrijvingen	150.000	
Algemene en organisatiekosten	545.861	
Totaal lasten		-3.231.764

Tekort		-582
		=====

Voor een uitvoerig verslag, inclusief resultaten van het gebruik, verwijzen we u naar het inhoudelijk jaarverslag over 2017.

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

1.1 Bestuursverslag

De bestuursvorm is in het verslagjaar gewijzigd: het bestuursmodel is omgevormd naar een Raad van Toezicht model. Alle bestuursleden hebben hun werk t.b.v. de bibliotheek voortgezet als Leden Raad van Toezicht , onder voorzitterschap van dhr. Franssen. Als directeur- bestuurder werd de directeur benoemd: mw. M. Brons

Emmen, 25/4/18

Raad van Toezicht:

Voorzitter:

dhr. Drs. J.C. Franssen

Penningmeester:

dhr. W. Snippe

Secretaris:

mw. I Hoogland-Foppen

Leden:

mw. G. Hilgen

mw. Y. Lübbers- Fuhler

mw. A. Sanders-Bijleveld

Directeur-bestuurder:

Mw M. Brons

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

2.1 Balans per 31 december 2017

(Na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	779.010		800.239	
Inventaris	235.787		261.271	
Vervoermiddelen	<u>133.709</u>		<u>174.502</u>	
		1.148.506		1.236.012
Vlottende activa				
<i>Vorraden</i>				
Gereed product en handelsgoederen	<u>6.100</u>		<u>10.445</u>	
		6.100		10.445
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	27.635		11.791	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	35.893		38.546	
Overige vorderingen	<u>69.565</u>		<u>169.324</u>	
		133.093		219.661
<i>Liquide middelen</i>		1.548.601		1.268.169
Totaal activazijde		<u><u>2.836.300</u></u>		<u><u>2.734.287</u></u>

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

2.1 Balans per 31 december 2017

(Na resultaatbestemming)

PASSIVA	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>				
Bestemmingsreserves	757.602		459.096	
Overige reserves	1.348.088		1.433.407	
		2.105.690		1.892.503
Voorzieningen				
Overige voorzieningen	41.095		57.412	
		41.095		57.412
Langlopende schulden				
Schulden aan kredietinstellingen	61.031		119.352	
		61.031		119.352
Kortlopende schulden				
Aflossingsverplichtingen	58.321		55.733	
Handelscrediteuren	64.102		80.120	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	95.533		75.494	
Overige schulden	224.526		166.988	
Overlopende passiva	186.002		286.685	
		628.484		665.020
Totaal passivazijde		2.836.300		2.734.287

2.2 Staat van baten en lasten over 2017

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Subsidie Gemeente	2.475.728	2.475.728	2.441.216
Inkomsten gebruikers	417.979	369.700	419.107
Subsidie Projecten	255.324	52.750	120.656
Overige inkomsten	208.911	197.801	206.753
Baten	3.357.942	3.095.979	3.187.732
Bruto exploitatieresultaat	3.357.942	3.095.979	3.187.732
Lonen en salarissen	1.011.237	1.062.472	1.033.430
Sociale lasten	182.275	176.517	180.298
Pensioenlasten	175.431	175.771	181.972
Afschrijvingen materiële vaste activa	148.929	164.000	152.602
Overige personeelskosten	162.642	173.129	170.947
Huisvestingskosten	467.257	465.500	450.776
Automatiseringskosten	120.354	124.000	106.607
Inkoop leescafé	22.826	20.000	21.424
Autokosten	39.244	36.000	36.351
Kantoorkosten	110.275	104.000	101.563
Algemene kosten	959	-	1.157
Mediakosten	453.650	451.500	426.758
Organisatiekosten	80.514	90.000	121.343
Projectkosten	169.447	52.750	118.443
Beheerslasten	3.145.040	3.095.639	3.103.671
Exploitatieresultaat	212.902	340	84.061
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	7.344	6.750	11.736
Rentelasten en soortgelijke kosten	-7.058	-8.243	-16.022
Som der financiële baten en lasten	286	-1.493	-4.286
Resultaat	213.188	-1.153	79.775
Resultaat	213.188	-1.153	79.775
Bijzondere baten	-	-	45.561
Bijzonder resultaat	-	-	45.561
Resultaat	213.188	-1.153	125.336
Bestemming resultaat:			
Bestemmingsreserve Groot onderhoud	63.507	-	-
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	235.000	-	65.000
Overige reserve	-85.319	-	60.336
	213.188	-	125.336

2.3 Kasstroomoverzicht over 2017

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		212.902		84.061
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	148.929		152.602	
Mutatie voorzieningen	<u>-16.317</u>		<u>-7.201</u>	
		132.612		145.401
Verandering in werkkapitaal:				
Vorraden en onderhanden werk	4.345		-23	
Vorderingen	86.568		61.029	
Kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	<u>-39.124</u>		<u>81.405</u>	
		51.789		142.411
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>397.303</u>		<u>371.873</u>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	7.344		11.736	
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-7.058</u>		<u>-16.022</u>	
		286		-4.286
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>397.589</u>		<u>367.587</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-61.424		-39.302	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	<u>-</u>		<u>290.000</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-61.424		250.698
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden	<u>-55.733</u>		<u>-329.497</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-55.733		-329.497
Mutatie geldmiddelen		<u>280.432</u>		<u>288.787</u>
Toelichting op de geldmiddelen				
Stand per 1 januari		1.268.169		979.382
Mutatie geldmiddelen		<u>280.432</u>		<u>288.787</u>
Stand per 31 december		<u>1.548.601</u>		<u>1.268.169</u>

2.4 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Organisatie

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen, statutair gevestigd te Emmen is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 04065203.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen, statutair gevestigd te Emmen, bestaan voornamelijk uit:

het bevorderen van de bibliotheekvoorziening en de informatieverstrekking in de ruimste zin in haar werkgebied.

De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan de Noorderplein 101 te Emmen.

Begrotingcijfers

De begrotingcijfers zijn gebaseerd op de door het bestuur vastgestelde begroting, inclusief eventuele geautoriseerde wijzigingen.

Pensioenverplichtingen aan werknemers.

De dekkingsgraad van het pensioenfonds Openbare Bibliotheken is per eind december 2017 gestegen naar 117,9% en ligt daarbij ruim boven de minimale grens van 104%. Het pensioenfonds heeft in maart 2016 een herstelplan ingediend bij de Nederlandse bank. Er is thans geen sprake van een herstelpremie of bijstortingen. De maatregelen zijn onder meer dat er tijdelijk geen indexatie op het pensioen plaatsvindt, de premie met 0,2% wordt verhoogd, het beleggingsbeleid op termijn minder prudent gemaakt kan worden en in het uiterste geval dat pensioen(aansprak)en worden verlaagd. Er zijn geen nadere maatregelen meer nodig.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector heeft de instelling zich gehouden aan de beleidsregels WNT 2017 en deze als normenkadr bij het opstellen van de jaarrekening gehanteerd.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2017

Voor de verwerking van het saldo over het boekjaar 2017 wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

2.4 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR DE BALANSWAARDERING

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De uitgaven voor boeken en overige media worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht. Periodiek groot onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Voorraden

Gereed product en handelsgoederen

Voorraden gereed product en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen kostprijs / vervaardigingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde.

De aanschaf van informatiedragers zoals boeken, tijdschriften en audiovisuele middelen komt in het jaar van aanschaf geheel ten laste van de baten en lasten.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Eigen vermogen

Vrij besteedbaar vermogen

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht. De beperking vanwege de bestemmingsreserves zijn door het bestuur aangebracht en daarmee aan te merken als vrij besteedbaar vermogen.

2.4 Toelichting op de jaarrekening

Voorzieningen

Overige voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- > een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting, die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- > waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- > waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Reorganisatievoorziening:

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en wordt gevormd indien voor de groep een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. Deze voorziening is in 2017 afgelopen.

Voorziening jubilea:

De jubileavoorziening heeft betrekking op toegezegde CAO-uitkeringen voor een 25-jarige en 40-jarig dienstverband. De voorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte loonstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 2% als disconteringsvoet gehanteerd.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

2.4 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenlasten

De pensioenverplichtingen aan werknemers zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds voor openbare bibliotheken, Stichting Pensioenfonds Openbare Bibliotheken op basis van een middelloonregeling. De over het boekjaar verschuldigde premie wordt ten laste van het resultaat gebracht. Verder wordt beoordeeld of er naast de premie andere verplichtingen zijn uit toezeggingen aan werknemers. In dat geval wordt een voorziening opgenomen. Als de looptijd van deze verplichtingen zich over meerdere jaren uitstrekt wordt de voorziening gewaardeerd op contante waarde, berekend met een rentevoet op basis van het gemiddelde rendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Vorderingen (niet zijnde premieafrekeningen) uit hoofde van de uitvoering- of verzekeringovereenkomst, zoals winstdelingen en restituties op basis van een besluit van het pensioenfonds, worden uitsluitend in de balans opgenomen als de ontvangst hiervan onherroepelijk vaststaat. De stichting kent geen andere verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten van het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van de vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Projectopbrengsten en -kosten

Voor projecten met een korte doorlooptijd worden de kosten en bijbehorende opbrengsten verantwoord in het jaar van afronden van het project. Voor langlopende projecten, waarbinnen meerdere deelprojecten zijn te onderscheiden, vindt toerekening van de kosten en opbrengsten plaats naar rato van afronding van de deelprojecten.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

2.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa [1]

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Inventaris	Vervoer- middelen	Totaal 2017
	€	€	€	€
Aanschafwaarde	863.746	804.959	453.244	2.121.949
Cumulatieve afschrijvingen	-63.507	-543.689	-278.742	-885.938
Boekwaarde per 1 januari	<u>800.239</u>	<u>261.270</u>	<u>174.502</u>	<u>1.236.011</u>
Investeringen	-	61.424	-	61.424
Afschrijvingen	-21.229	-86.907	-40.793	-148.929
Mutaties 2017	<u>-21.229</u>	<u>-25.483</u>	<u>-40.793</u>	<u>-87.505</u>
Aanschafwaarde	863.746	866.383	453.244	2.183.373
Cumulatieve afschrijvingen	-84.736	-630.596	-319.535	-1.034.867
Boekwaarde per 31 december	<u>779.010</u>	<u>235.787</u>	<u>133.709</u>	<u>1.148.506</u>

Afschrijvingspercentages:

Bedrijfsgebouwen en -terreinen

2,5 - 10 %

Inventaris

15 - 20 %

Vervoermiddelen

10 %

WOZ waarden van de eigen panden

944.000

VLOTTENDE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Vorraden [2]		
Voorraad VVV bonnen	<u>6.100</u>	<u>10.445</u>
Vorderingen		
Handelsdebiteuren [3]		
Debiteuren	<u>27.635</u>	<u>11.791</u>
Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.		
Belastingen en premies sociale verzekeringen [4]		
Omzetbelasting	<u>35.893</u>	<u>38.546</u>

2.5 Toelichting op de balans

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Overige vorderingen [5]		
Borg huur busmagazijn	1.875	1.875
Vorderingen/vooruit betaald	10.208	3.080
Vorderingen gemeente	2.218	4.710
Rente deposito's	2.094	4.736
Lening Peter van Dijk Projects & Investments	-	100.000
Rente lening Peter van Dijk Projects & Investments	-	1.750
Vooruitbetaalde huur	<u>53.170</u>	<u>53.173</u>
	<u>69.565</u>	<u>169.324</u>
Liquide middelen [6]		
ABN 5096.79.544	37.835	24.087
Rabo r/c 0104 3670 40	58.758	25.888
Rabo Lenersrekening Speciaal 0104 3674 90	9.640	8.176
Rabo Pin leescafe 0114 5486 76	17.147	5.170
Rabo Leners 0104 3669 90	80.773	35.630
Vermogens spaarrekening 5545.04.588	563.150	558.732
Rabo Pin 0104 3670 16	50.917	4.476
NL20 RABO 3036 1126 93	725.318	600.000
Kas	1.696	1.746
Kruisposten	<u>3.367</u>	<u>4.264</u>
	<u>1.548.601</u>	<u>1.268.169</u>

2.5 Toelichting op de balans

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Vrij besteedbaar vermogen

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Bestemmingsreserves [7]		
Bestemmingsreserve bus	48.491	48.491
Bestemmingsreserve ICT	59.111	59.111
Bestemmingsreserve groot onderhoud	350.000	286.494
Bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling	300.000	65.000
	<u>757.602</u>	<u>459.096</u>

Bestemmingsreserve bus

Stand per 31 december	<u>48.491</u>	<u>48.491</u>
-----------------------	---------------	---------------

Dit betreft de bestemmingsreserve voor de bibliobussen, bedoeld voor het invoeren van selfservice op de bussen, zodra dit technisch mogelijk is.

Bestemmingsreserve ICT

Stand per 31 december	<u>59.111</u>	<u>59.111</u>
-----------------------	---------------	---------------

Dit betreft de bestemmingsreserve voor de invoering /innovatie van de selfservice in alle vestigingen.

Bestemmingsreserve groot onderhoud

Stand per 1 januari	286.493	286.494
Bestemming resultaat boekjaar	63.507	-
Stand per 31 december	<u>350.000</u>	<u>286.494</u>

Dit betreft de bestemmingsreserve betreffende de opgebouwde voorziening groot onderhoud aan de eigen panden, alsmede de contractuele verplichtingen uit hoofde van huurovereenkomst Emmen.

Bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling

Stand per 1 januari	65.000	-
Bestemming resultaat boekjaar	235.000	65.000
Stand per 31 december	<u>300.000</u>	<u>65.000</u>

Dit betreft de bestemmingsreserve voor toekomstige formatieontwikkeling in het kader van de toekomstfunctie van de Bibliotheek.

	2017	2016
	€	€
Algemene Reserve [8]		
Stand per 1 januari	1.433.407	1.373.071
Bestemming resultaat boekjaar	-85.319	60.336
Stand per 31 december	<u>1.348.088</u>	<u>1.433.407</u>

Het ingehouden deel van het resultaat over 2017 bedraagt € 213.188.

2.5 Toelichting op de balans

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
VOORZIENINGEN		
Overige voorzieningen [9]		
Reorganisatievoorziening	-	16.979
Voorziening jubilea	41.095	40.433
	<u>41.095</u>	<u>57.412</u>
<i>Reorganisatievoorziening</i>		
Stand per 1 januari	16.979	38.500
Ottrekking	-16.979	-21.521
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>16.979</u>
<i>Voorziening jubilea</i>		
Stand per 1 januari	40.433	26.113
Dotatie	662	23.179
Ottrekking	-	-8.859
Stand per 31 december	<u>41.095</u>	<u>40.433</u>

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

2.5 Toelichting op de balans

LANGLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen [10]		
Lening Gemeente Emmen 0156	8.907	17.349
Lening Gemeente Emmen 441	52.124	102.003
	<u>61.031</u>	<u>119.352</u>

Het deel van de onderhandse leningen met een looptijd van langer dan 5 jaar bedraagt € nihil.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<i>Lening Gemeente Emmen 0156</i>		
Hoofdsom	124.336	124.336
Aflossing voorgaande boekjaren	-98.985	-91.400
Stand per 1 januari	<u>25.351</u>	<u>32.936</u>
Aflossing	-8.002	-7.585
Stand per 31 december	<u>17.349</u>	<u>25.351</u>
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-8.442	-8.002
Langlopend deel per 31 december	<u>8.907</u>	<u>17.349</u>

Deze lening is verstrekt ter financiering van de vestiging Nieuw Amsterdam. Het rentepercentage bedraagt 5,5%, vast tot en met 31 mei 2020. De aflossing is gebaseerd op een jaarlijkse annuïteit van € 9.396,-- , voor het laatst op 31 mei 2020.

<i>Lening Gemeente Emmen 441</i>		
Hoofdsom	431.000	431.000
Aflossing voorgaande boekjaren	-281.266	-235.590
Stand per 1 januari	<u>149.734</u>	<u>195.410</u>
Aflossing	-47.731	-45.676
Stand per 31 december	<u>102.003</u>	<u>149.734</u>
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-49.879	-47.731
Langlopend deel per 31 december	<u>52.124</u>	<u>102.003</u>

Deze lening is verstrekt ter financiering van de bibliobussen. Het rentepercentage bedraagt 4,5%, vast tot en met 24 november 2019. De aflossing is gebaseerd op een jaarlijkse annuïteit van € 54.469,-- , voor het laatst op 24 november 2019.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar [11]		
Lening Gemeente Emmen 0156	8.442	8.002
Lening Gemeente Emmen 441	49.879	47.731
	<u>58.321</u>	<u>55.733</u>
Handelscrediteuren [12]		
Crediteuren	<u>64.102</u>	<u>80.120</u>

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

2.5 Toelichting op de balans

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen [13]		
Loonheffing	56.844	53.306
Premies pensioen	38.689	22.188
	<u>95.533</u>	<u>75.494</u>
Overige schulden [14]		
Te betalen rente	2.295	3.369
Nog te betalen kosten	90.380	37.063
Reservering verlofrechten	60.208	58.130
Reservering vakantiegeld	62.035	59.214
Netto lonen	9.608	9.212
	<u>224.526</u>	<u>166.988</u>
Overlopende passiva [15]		
Vooruit ontvangen contributies 31/12	150.877	153.579
Projecten Emmen	29.154	128.779
Tussenrekening leners	5.971	4.327
	<u>186.002</u>	<u>286.685</u>

2.5 Toelichting op de balans

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Meerjarige verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting heeft huurcontracten afgesloten voor de huur van diverse panden. De huurverplichtingen bedragen:

Locatie	Bedrag	Looptijd	Opzegtermijn
Emmen	198.750	1-10-2021	1 jaar
Emmermeer	550	onbekend	onbekend
Bibliobusstalling	8.880	11-4-2018	6 maanden
Emmercompascuum	33.579	30-6-2019	1 jaar
Erica	600	onbekend	onbekend
Schoonebeek	4.350	per jaar	3 maand

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Subsidie gemeente [16]			
Bijdrage gemeente	2.475.728	2.475.728	2.441.216

Als voorwaarden voor subsidieverstrekking zijn gesteld de voorwaarden uit de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Emmen. De subsidie betreft een structureel karakter en zijn door de gemeente bij beschikking vastgesteld.

Inkomsten gebruikers [17]

Contributies *)	299.611	280.000	311.499
Boeken	38.430	42.000	43.279
Media	3.678	5.000	6.729
Overige inkomsten gebruikers **)	76.260	42.700	57.600
	<u>417.979</u>	<u>369.700</u>	<u>419.107</u>

*) Contributies

De tarieven van de abonnementen per 1 januari 2017 waren als volgt:

Jeugd t/m 18 jaar	gratis
Volwassenen vanaf 19 jaar:	
Basis abonnement (tot 125 items)	50,50
Groot abonnement (onbeperkt items)	62,00
Maand abonnement (tot 20 items)	10,--

***) Overige inkomsten gebruikers

De overige inkomsten gebruikers betreffen met name de opbrengsten bij verkoop van afgeschreven boeken en de abonnementen lidmaatschap educatieve afdeling.

Subsidie projecten [18]

Subsidies projecten	231.367	52.750	91.058
Opbrengsten projecten	23.957	-	29.598
	<u>255.324</u>	<u>52.750</u>	<u>120.656</u>

De projectsubsidies betreffen:

Dreumesuurtjes	44.750	44.750	44.000
Nationale voorleesdagen	8.000	8.000	8.000
Brede School Emmerhout	-	-	3.470
Culturele café's	-	-	1.000
Lees het verleden	9.000	-	3.740
Emmen telt mee met Taal 2016 , afrekening	69.617	-	29.848
Emmen Telt mee met Taal 2017	100.000	-	-
Dreumesuurtjes 2013, nabetaling	-	-	1.000

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Overige inkomsten [19]			
Detachering personeel *)	130.558	123.551	128.022
Verhuur gebouw	34.952	35.000	33.608
Leescafé	35.011	33.000	33.773
Overig	8.390	6.250	11.350
	<u>208.911</u>	<u>197.801</u>	<u>206.753</u>

*) Detachering personeel

Dit betreft de opbrengst voor het personeel dat wordt ingezet bij mediatheken van middelbare scholen in de gemeente Emmen. In 2016 heeft een uitbreiding van de bezetting plaats gevonden.

Lonen en salarissen [20]

Brutolonen en salarissen	1.133.246	1.062.472	1.094.888
Reorganisatievoorziening	-16.979	-	-21.521
Ontvangen ziekengeld	-1.178	-	-49
	<u>1.115.089</u>	<u>1.062.472</u>	<u>1.073.318</u>
Doorberekende loonkosten	-103.852	-	-39.888
	<u>1.011.237</u>	<u>1.062.472</u>	<u>1.033.430</u>

Gemiddeld aantal werknemers:

Gedurende het jaar 2017 waren gemiddeld 32,5 werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2016 waren dit 31,7 werknemers.

Ultimo 2017 waren er 50 (2016: 56) medewerkers in dienst.

Wet Normering Topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen.

Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000 en betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. De directeur heeft in 2017 een beloning ontvangen van € 89.250, alsmede zijn er premies, onder aftrek van inhoudingen, betaald aan het bedrijfspensioenfonds ter hoogte van € 11.963.

De R.V.T leden hebben geen dienstverband met de stichting en ontvangen geen bezoldiging zoals bedoeld in de Wet Normering Topinkomens. Wel ontvangen zij een onbelaste kostenvergoeding.

Voor een nadere opstelling van de samenstelling van de raad van toezicht en het bestuur verwijzen wij naar de laatste pagina van 2.6.

Sociale lasten [21]

Sociale lasten	<u>182.275</u>	<u>176.517</u>	<u>180.298</u>
----------------	----------------	----------------	----------------

Pensioenlasten [22]

Pensioenpremie personeel	<u>175.431</u>	<u>175.771</u>	<u>181.972</u>
--------------------------	----------------	----------------	----------------

Afschrijvingen materiële vaste activa [23]

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	21.229	21.000	28.946
Inventaris	86.907	102.000	82.863
Vervoermiddelen	40.793	41.000	40.793
	<u>148.929</u>	<u>164.000</u>	<u>152.602</u>

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Overige personeelskosten [24]			
Subsidies loonkosten	-15.193	-15.971	-15.826
Jubilea kosten	662	5.000	23.911
Salaris- en HR-administratie	20.328	24.000	18.359
Kantinekosten	3.415	5.000	3.014
Reis- en verblijfkosten omslag	46.591	28.000	38.605
Scholing personeel *)	23.246	42.000	39.092
Uitzendkrachten/detacheringen	63.826	48.000	41.828
Arbodienst	4.416	2.000	2.016
Overige personeelskosten	8.135	10.000	19.948
Doorb. diensten Biblionet pers.kosten	7.216	25.100	-
	<u>162.642</u>	<u>173.129</u>	<u>170.947</u>

In 2017 is gebruik gemaakt van de uitruilregeling vakantiegeld voor reiskostenvergoeding. De doorberekende overige personeelskosten Biblionet zijn lager dan begroot, vanwege het vervallen van deze post en het apart rubriceren van uitzendkrachten/detacheringen.

*) De Scholingskosten zijn lager dan begroot, vanwege een bijdrage VOB in 2017 ter grootte van € 7.450 voor studiekosten uit 2016.

Huisvestingskosten [25]

Huur gebouwen *)	247.306	255.000	248.875
Belastingen	14.022	12.500	14.316
Onderhoud gebouwen	27.833	25.000	17.210
Gas, water en electra	59.573	51.000	40.925
Verzekering onroerend goed	11.610	12.500	19.835
Schoonmaakkosten	66.451	70.000	62.108
Overige huisvestingskosten ***)	40.462	39.500	47.507
	<u>467.257</u>	<u>465.500</u>	<u>450.776</u>

*) Huur gebouwen

Dit betreft de huur van de bibliotheken in Schoonebeek, Emmer-Compasuum, Emmen, alsmede de ruimten in Emmerhout, Emmermeer en Erica en voor de stalling van de bibliobussen in Emmen.

***) Overige huisvestingskosten

Hieronder vallen met name de kosten voor klein onderhoud en beveiliging en herinrichting.

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Automatiseringskosten [26]			
Kosten ICT beheer	95.518	91.000	81.693
Lijnhuur, onderhoud	1.166	-	-
Materiaal automatisering	2.299	7.000	3.801
Doorb. diensten Biblionet aut. kosten	10.582	16.000	12.937
Inhuur Batubara	9.356	10.000	8.176
	<u>120.354</u>	<u>124.000</u>	<u>106.607</u>

De doorberekende overige personeelskosten Biblionet zijn lager dan begroot, vanwege het deels vervallen zijn van deze post.

Inkoop leescafé [27]

Inkoop leescafé Emmen	22.826	20.000	21.424
	<u>22.826</u>	<u>20.000</u>	<u>21.424</u>

Autokosten [28]

Brandstoffen	11.079	12.000	10.098
Reparatie en onderhoud	16.224	10.000	12.929
Verzekering	4.028	5.500	5.537
Motorrijtuigenbelasting	608	600	608
Mobiele communicatie	3.160	4.000	2.125
Wasserette bibliobussen	495	500	555
Overige autokosten	3.650	3.400	4.499
	<u>39.244</u>	<u>36.000</u>	<u>36.351</u>

Kantoorkosten [29]

Kantoorbenodigdheden	8.272	6.500	6.224
Vracht & porti	5.505	6.500	5.934
Bank- en girokosten	2.112	3.000	2.615
Telecommunicatie	8.066	13.000	8.892
Kopieerkosten	26.561	22.000	20.423
Lenersadministratie	-	2.000	-
Reparatie en onderhoud kantoorinventaris	388	-	77
Aandeel fin. administratie	58.650	50.000	57.332
Overige kantoorkosten	721	1.000	66
	<u>110.275</u>	<u>104.000</u>	<u>101.563</u>

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen te Emmen

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Algemene kosten [30]			
Overig onvoorzien	119	-	970
Kosten cursussen	840	-	187
	<u>959</u>	<u>-</u>	<u>1.157</u>

Mediakosten [31]			
Aankoop/huur boeken	203.305	212.000	190.629
Aankoop/huur overige media	41.963	77.000	40.333
Abonnementen tijdschriften	31.777	30.000	35.314
Leenrecht	82.034	82.000	86.117
Overige media kosten	94.571	50.500	74.365
	<u>453.650</u>	<u>451.500</u>	<u>426.758</u>

De overige mediakosten bestaan grotendeels uit de bijdrage aan Biblionet (€ 31.000) en Schrijvers Educatie (€ 36.000), waarmee deze hoger zijn dan begroot. Verwezen wordt overigens ook naar de hogere opbrengsten van de educatieve afdeling onder de inkomsten gebruikers.

Organisatiekosten [32]			
Bestuurskosten/vergoedingen	535	1.000	379
Publiciteit/voorlichting/promotie	34.051	40.000	33.872
Representatie	260	1.000	321
Contributies	13.585	23.000	16.070
Accountantskosten	10.919	8.000	11.000
Overige bestuurs- en organisatiekosten	21.164	17.000	59.701
	<u>80.514</u>	<u>90.000</u>	<u>121.343</u>

Projectkosten [33]			
Kosten projecten	65.595	52.750	95.194
Loonkosten projecten	103.852	-	23.249
	<u>169.447</u>	<u>52.750</u>	<u>118.443</u>

De loonkosten en overige kosten projecten liggen hoger dan begroot, vanwege de niet begrote projecten, waaronder Emmen Telt Mee Met Taal. Hiertegenover staan ook de verhoogde subsidie- en opbrengst projecten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten [34]

Rente lening u/g Van Dijk	5.250	3.750	7.000
Rente banken	2.094	3.000	4.736
	<u>7.344</u>	<u>6.750</u>	<u>11.736</u>

Rentelasten en soortgelijke kosten [35]

Hypotheekrente	<u>7.058</u>	<u>8.243</u>	<u>16.022</u>
----------------	--------------	--------------	---------------

Bijzondere baten [36]

Boekresultaat verkoop activa	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>45.561</u>
------------------------------	----------	----------	---------------

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

2017	Begroting 2017	2016
€	€	€

Wet Normering Topinkomens

In 2017 heeft er een wijziging plaatsgevonden in het bestuursmodel; de directeur is benoemd tot bestuurder van de stichting, terwijl de bestuursleden zitting hebben genomen in de Raad van Toezicht. De R.V.T leden hebben geen dienstverband met de stichting en ontvangen geen bezoldiging zoals bedoeld in de Wet Normering Topinkomens. Wel ontvangen zij een onbelaste kostenvergoeding.

De stichting had in 2017 (RvT) en 2016 (Bestuursleden) de volgende samenstelling:

	2017	2016
dhr J.C. Fransen, voorzitter bestuur	tot 19/5/17	x
dhr J.C. Fransen, voorzitter RvT	v.a. 19/5/17	-
dhr. W. Melenberg, penningmeester	-	tot 22/6/16
dhr. W. Snippe, penningmeester	tot 19/5/17	x
dhr. W. Snippe, penningmeester RvT	v.a. 19/5/17	-
mw. I. Hoogland-Foppen, secretaris	tot 19/5/17	x
mw. I. Hoogland-Foppen, secretaris RvT	v.a. 19/5/17	-
mw A. Sanders, lid	tot 19/5/17	x
mw A. Sanders, lid RvT	v.a. 19/5/17	-
mw. Y. Fuhler, lid	tot 19/5/17	x
mw. Y. Fuhler, lid RvT	v.a. 19/5/17	-
mw. G Hilgen, lid	tot 19/5/17	v.a. 22/2/16
mw. G Hilgen, lid RvT	v.a. 19/5/17	-
mw. M. Brons, directeur	x	x

Emmen, 25 april 2018

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen

M. Brons (Directeur)

J.C. Fransen

(Voorzitter RvT)

3.1 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Stichting Bibliotheken in de gemeente Emmen
Mevrouw M. Brons
Noorderplein 101
Emmen